

Lykkelig som to

De nye alenemødrene er verken mislykkede eller misfornøyde. Terese Troy-Johansen (24) føler at mytene om den stakkarslige alenemoren med sugerør i statskassa fortsatt lever.

TEKST: KIRSTI ELLEFSEN FOTO: NINA RUUD

Hva skjedde med Mette-Marit-effekten, egentlig? Markedsøkonomen og studenten Terese kikker opp fra kommoden mens hun finner fram ridehjel, bilnøkler og gjør seg klar til å hente Marcus (4) i barnehagen et par hundre meter nede i gata.

24-åringen er høy, blond, kjapp i replikken og med et høyt tempo. At hun de siste tre årene har bodd alene og hatt hovedansvaret for sønnen, har ikke hindret Terese i å gjøre de tingene hun har ønsket. Hun rir, spiller håndball i 2. divisjon og trener 2-3 ganger i uken, jobber i forsikringselskap og holder på med en bachelorgrad i økonomi. Hun har både bolig, bil, venner.

– Jeg er ikke bitter og lei meg. Forholdet til Marcus' pappa fungerte ikke lenger, og det var det beste for alle parter at vi skilte lag. I dag har vi et godt forhold, og Marcus er veldig glad i pappaen sin.

STEMPET STAKKARSLIG. Men Terese føler at myten om den ressursfattede alenemoren lever i beste velgående.

– Folk tror ikke akkurat du er medlem av Mensa når du får barn som 20-åring i dag. Og mange tenkte nok sitt da jeg ble gravid. Det var det livet, liksom. Jeg hadde jo absolutt ingen planer om å få barn så tidlig, men da det skjedde, tenkte jeg at det ikke behøver å være noen tragedie. At jeg og Marcus' pappa flyttet fra hverandre, var en strek i regningen. Det var litt uvirkelig at jeg satt der som alenemor. Jeg oppdaget raskt at man lett blir

Terese Troy-Johansen føler at alle så på henne som mislykket da hun ble alene med sønnen Marcus (4).

stigmatisert og stemplet som ressurs svak og stakkarslig. Jeg føler at jeg har måttet jobbe ekstra hardt for å bevise for alle at jeg faktisk har både evner og ambisjoner, at jeg både kan være en god mor for Marcus og ha karriereambisjoner. Jeg må jo være et funn for en potensiell arbeidsgiver. Jeg er jo vant til å ha hundre baller i luften samtidig.

– Men det er ganske krevende å være alene med et barn?

– Det er klart du må jobbe og stå på. Heldigvis har jeg familie og venner rundt meg som har stilt opp. Men du må ta tak i deg selv og sette deg klare mål. Tenke at ingen ting er umulig, og at et barn ikke er noen byrde, men et privilegium. Jeg har

hatt med meg Marcus overalt, på jobb og på håndballtrening og på besøk hos venner. Det er ikke noe problem.

HØY KRAV TIL MENN. Terese er ung, og ser ikke for seg at hun skal leve alene resten av livet.

– Det er ikke til å legge skjul på at jeg har lyst på en kjæreste etter hvert, og kanskje et barn til. Men det har ikke dukket opp noen som har svart til forventningene så langt, smiler Terese, og innrømmer at de er ganske høye.

– Når du har barn, blir du veldig kritisk til hvem du involverer deg med. Foreløpig er ingen funnet verdig til å få møte Marcus.

– Hva er det beste ved å være alenemor?

– Frihet. At man ikke svarer for noen.

Det er meg og Marcus, og lite hensyn å ta til andre. Nå ser jeg på friheten som positiv. Om noen år vil jeg kanskje se det annerledes.

– Har du noe råd til ferske alenemødre?

– Jeg synes man skal tenke stort. Tenk over hva du vil med livet framover og sett deg realistiske mål. Det meste er mulig. Du trenger ikke pålegge deg en masse restriksjoner fordi om du har barn. Det er egentlig svært få steder det er umulig å ta med seg unger.

– Hva tenker du om framtiden?

– Jeg har en hemmelig drøm om å jobbe med bistand og u-hjelp. Kombinere økonomutdannelsen med humanitært arbeid. Kanskje reise ut i felten et par år.

– Hva med Marcus?

– Han blir selvfølgelig med.

Sterk og selvstendig

Programleder Monica Øien (35) lar seg ikke begrense av at hun er alene med Max (9).

Max er vant til å være med programledermamma Monica Øien på jobb.

«Jeg føler at jeg har lyktes. Jeg har en fantastisk sønn og et fint liv.»

MONICA ØIEN (35)

Jeg liker ikke ordet alenemor, sier journalist og programleder Monica Øien. – Det er liksom synonymt med ikke å lykkes i livet. Jeg føler at jeg har lyktes. Jeg har en fantastisk sønn og et fint liv. Og de fleste mødre som er alene med hovedansvaret for barna er, slik jeg ser det, absolutt vellykkede. Det å ta seg av både egen karriere, barneoppdragelse og alt det praktiske i hverdagen, er krevende.

Monica har vært alene med sønnen Max (9) siden han var ett år, og har aldri sett på det å leve alene med barn som noen byrde. Hun har hele tiden tenkt på sønnen som en ressurs, ikke et hinder for egne drømmer og planer.

– Det gjør deg sterk, effektiv og i stand til

å fokusere på de viktige tingene i tilværelsen. Du bruker ikke tiden på tull, sier Monica.

FIKK DRØMMEJOB BEN. Monica var 25 år da Max ble født. Hun var utdannet lærer og hadde studert kunst og håndverk. Men drømmen var å jobbe innen media. – Da jeg ble alene med Max, tenkte jeg nok litt «søren også. Hva gjør jeg nå?» Da hadde jeg akkurat begynt å jobbe for Claus Wiese i NRK, og skjønte at det var tv jeg ville jobbe med. Da Max var 18 måneder, fikk Monica jobb i TV3.

– I dag skjønner jeg nesten ikke hvordan jeg greide det. Jeg syklet flere mil om dagen for å hente og bringe Max, og jobbet gjerne 12 timer om dagen. Men jeg syntes det var

så gøy. Ofte tok jeg med Max i studio, og lot ham sove mens jeg satt og arbeidet utover kvelden. Jeg tenkte aldri at barn var noen begrensning. Som alenemor blir du en dyktig manager i ditt eget liv. Og så har jo Max en far også. Det betyr at jeg har ti dager i måneden hvor jeg har all tid for meg selv, og kan jobbe, gå på fest eller slappe av. Hadde vi vært to foreldre som bodde sammen, ville jeg ikke hatt den samme friheten.

I flere år jobbet Monica i God Kveld Norge på TV 2. At det ble mye reising med kjendisintervjuer verden rundt, var ikke noe problem. Max ble med. Han har hilst på Jennifer Lopez og Richard Gere, og spilt gameboy med Enrique Iglesias.

– Heldigvis har jeg hatt sjefer som forsto at

Programleder Monica Øien (35) er glad hun valgte å satse på karrieren. Max (9) har vært med mamma verden rundt på jobb.

Fakta

- En tredel av alle norske barn vil i hele eller deler av oppveksten bo hos en av foreldrene.
- Statistikken viser at alenemødres levekår ikke er dårligere enn blant gifte eller samboende mødre.
- Yrkesaktiviteten er noe lavere blant alenemødre, men dette er i ferd med å endre seg. Andelen høyt utdannede og yrkesaktive alenemødre er økende.
- Det er en tendens til at alenemødre har dårligere psykisk helse, og det er en mye høyere andel som lever under lavinntetsgrensen. Dette gjelder særlig alenemødre med lav utdanning og yrkesaktivitet.
- De høyt utdannede og yrkesaktive alenemødrene skiller seg lite ut fra andre mødre. De både bor bra, lever bra og er i stand til å forsørge seg selv og barna sine.

Kilde: Leder Stig Rusten i Aleneforeldreforeningen

skulle jeg gjøre en god jobb, måtte det ikke gå utover Max.

I dag har Monica det hun betegner som drømmejobben. Hun er programleder og jobber sammen med Egil Svartdal i TV Pastoren på TV 2. En jobb der hun treffer mennesker, reiser og har stor frihet til å utvikle egne ideer. Hun har en passe stor leilighet sentralt i Oslo, et nettverk av gode venner – et godt liv, slik hun ser det.

SKIFTER LYSPÆRER SELV. – At alenemødre får så mye økonomisk støtte, er bare tull. Noen tror visst det. Dobbel barne-trygd er det vi får ekstra. Da jeg ble alene med Max, bestemte jeg meg for aldri å bli en alenemor som syter og klager.

– Blir det ensomt å være alene? Selv om det er mye selskap i et barn, savner du noen ganger en annen voksen å dele gleder og sorger i hverdagen med?

– Jeg har faktisk ikke følt det sånn. Selv-sagt har jeg savnet en kjæreste, men du blir ganske kravstor og litt sær av å ha greid deg så lenge alene. Jeg er jo vant til å måke snø og skifte lyspærer og stå på skateboard med Max. Vi greier oss så bra alene. Skal en mann komme og forstyrre det, kan det ikke være hvem som helst. Det bør være kvalitet. Selv om jeg har hatt noen dater og forhold opp gjennom årene, har jeg alltid forsøkt å skåne Max og ikke komme trekkende med nye «stefedre» stadig vekke.

Selv om hverdagen til Max og Monica er

hektisk, prøver de å sette av tid til små hygge-stunder. De spiser alltid god frokost sammen, er mye ute, sykler, klatrer og går tur med hunden.

– Det blir et veldig nært forhold, på godt og vondt. Vi skravler og småkrangler, og kjenner hverandre veldig godt. Max merker det med en gang hvis jeg ikke har det bra. Eller hvis jeg er forelsket.

– Hva er det beste med å være alenemor?
– At jeg slipper å bruke tid på å krangle med en mann. At det har gjort meg sterk og selvstendig og flink til å prioritere.

– Og det verste?
– Jeg vet ikke. Kanskje at det blir litt lite gourmetmiddager. Når det bare er Max og meg, er ikke det noe poeng.

Fullførte alene

Marianne Andersson (45) og mannen skulle adoptere, men ble skilt før de kom så langt. Skilsmissen skulle ikke ødelegge Mariannes drøm om å bli mor.

«Jeg slipper hverdagskrangler og diskusjoner om barneoppdragelse.»

MARIANNE ANDERSSON (45)

Som aleneforsorger for Ida slipper Marianne Andersson hverdagskrangler og diskusjoner om barneoppdragelse.

Vi hadde holdt på med adopsjonsprosessen i flere år, og det føltes bittert å måtte gi opp like før vi hadde nådd målet, forteller Marianne Andersson. Anestesi-sykepleieren hadde drømt om barn siden hun var 25, og bestemte seg for ikke å la skilsmissen hindre henne. Det innebar nye år i adopsjonskø, samt mange og tøffe runder for å bli godkjent som enslig adoptivmor.

– Det var en påkjenning. Når du adopterer alene, bør du ikke bare være ressurssterk, men ha ekstra ressurser. Å bli kontrollert og vurdert så grundig var ganske ubehagelig.

Men for snart fire år siden kunne Marianne reise til Kina med søstrene sine som støtte,

og hente med seg 10 måneder gamle Ida Ji hjem til Norge.

– Jeg hadde tenkt mye på hvordan det ville bli. Mange hadde advart meg, og mente det ville bli for slitsomt å adoptere helt alene. Selv hadde jeg også mine tvil i starten. Men jeg følte innerst inne at dette skulle gå bra.

KARRIEREN ER VIKTIG.

I dag er Ida 4 år. En aktiv, blid og åpen jente som går i barnehage og trives sammen med mammaen sin.

– På hvilken måte er ditt liv annerledes enn om dere hadde vært to foreldre?

– Jeg er jo helt alene med ansvaret. Det

betyr at jeg ikke har så veldig stor frihet til å gjøre andre ting enn å være sammen med datteren min. Heldigvis har jeg mange rundt meg som stiller opp. Det tror jeg er en forutsetning hvis du skal ha et bra liv som alenemor. Hadde jeg ikke visst at jeg hadde støttespillere rundt meg, ville jeg nok ikke tort å adoptere alene.

Marianne har en krevende jobb med høyt tempo og mange utfordringer, og jobben betyr mye for henne.

– Å ha daglig kontakt med gode kolleger blir veldig viktig når du ikke får tid til å være så veldig sosial i fritiden. Flere kolleger har stilt opp som barnevakt.

GIR SEG SELV EGEN TID. Selv om Mariannes hverdag stort sett består av jobb og barn, henting og bringing, forsøker hun å få litt tid til seg selv.

– Jeg går på yoga hver mandag, trener minst én gang i uken, og forsøker å få til en fjelltur og en spahelg hvert år.

At det å være alenemor er stigmatiserende, har ikke Marianne opplevd. Heller motsatt.

– Mange blir imponert, og lurert på om jeg er spesielt idealistisk og ressurssterk. Det er jeg jo ikke, men jeg er glad i barn.

– Er det noen fordeler ved å være alenemor?

– Jeg slipper hverdagskrangler og diskusjoner om barneoppdragelse. Ulempen er at jeg ikke har noen mann å dele de små daglige opplevelsene med. Ting som skjer i Idas liv. Heldigvis har jeg en søster som er veldig engasjert i Ida. Hun har høy terskel for barnepratet mitt.

redaksjonen@kk.no